

AD400

La Massana

COMÚ DE LA MASSANA

Informatiu del Comú de la Massana
HIVERN 2019

BON NADAL!

**Renovació integral
del carrer Major**

**Alerta amb els nous colors
de les fases de la neu!**

**Camins interpretatius per
descobrir el nostre entorn**

**Tres copes del món en un any
a Vallnord – Pal Arinsal!**

NOVES VISIONS, NOUS REPTES

Aquest és el darrer cop que m'adreço a vosaltres a través d'aquestes pàgines, ja que es clou la meua etapa com a cònsol major. Fa vuit anys vaig fer el meu primer escrit en aquesta mateixa publicació. La vaig titular "Els nous reptes ens fan avançar" i hi exposava l'objectiu de contenir la despesa, reactivar l'economia i dinamitzar la parròquia. Aquesta ha estat la base dels dos mandats i la nostra postura ferma ens ha permès avui dia poder dir que el Comú de la Massana disposa d'unes finances sanejades, amb un nivell d'inversió que va creixent exercici rere exercici i un excedent de Tresoreria que ens permet fer front a imprevistos i incrementar les inversions als pobles.

El proper equip comunal podrà tancar els comptes del 2019 amb un superàvit que superarà el milió d'euros. I a més, estem tenint capacitat per anar recomprant participacions preferents d'EMAP cada any, aquesta vegada per 1,4 milions.

Fa dotze anys teníem un endeutament que sumava 43 milions d'euros. Ara se situa en els 13. Hem aconseguit capgirar-ho, gràcies a una acurada gestió de les arques públiques i, sobretot, al magnífic treball de tots els treballadors del Comú i de l'estació de Pal Arinsal, que han estat capaços de redissenyar projectes i de reduir al màxim els recursos, però oferint sempre bons resultats. Gràcies a tots per aquest bon treball en equip.

Abans de marxar també vull fer un agraïment a tot el sector empresarial de la parròquia, que ha col·laborat en les diferents accions que hem proposat, com per exemple la més recent: el Pla de desenvolupament econòmic i comercial de la Massana.

I també és d'agrair l'actitud de molts ciutadans, que ens fan arribar aportacions positives per a construir una Massana cada dia millor. Gràcies per la vostra implicació i col·laboració.

Plego amb el convenciment que el nou equip polític continuarà en la línia de rigor, però adaptant els projectes al canviant context econòmic i social, i podrà millorar encara més la nostra parròquia.

Ha estat un plaer ser el cònsol de la Massana, el cònsol de tots vosaltres, i en guardaré un record excel·lent.

Us desitjo unes molt bones festes i la millor entrada al 2020!

David Baró,
Cònsol major de la Massana

ACTIVITATS DE NADAL

DIVENDRES 20 DE DESEMBRE

21 h, al teatre de les Fontetes

Concert nadalenc del cor de l'Òpera d'Andorra, l'Esbart Valls del Nord i l'Escola de Música de les Valls del Nord,
per a més informació
tel. 835 693

DIUMENGE 22 DE DESEMBRE

12.45 h, a l'Església de la Massana

a càrrec de la Coral Sant Antoni i les Orenetes

DIMARTS 24 DE DESEMBRE

17 h Plaça de les Fontetes

Visita del Pare Noel

18 h, a l'Església de la Massana

Ofici ecumènic

0.00 h, a l'Església de la Massana

Missa del Gall amb la participació de la Coral Sant Antoni

DIJOUS 2 DE GENER

16.30 h,

Espectacle infantil, "El viatge de l'elefanta Sara" a càrrec de la companyia Lady Albergínia i el Sr. Patata

De 17.30 h a 18.30 h

a l'Oficina de Turisme de la Massana

Visita del Patge Reial

DIUMENGE 5 DE GENER

A partir de les 17 h,

a la plaça de les Fontetes

Cavalcada dels Reis Mags d'Orient pels carrers de la Massana

DIVENDRES 17 DE GENER

Festa de Sant Antoni,

11 h, Missa a la capella de Sant Antoni de la Grella

12 h, Encants populars

13 h, Escudellada a la plaça de les Fontetes

Fotografia: Eduard Comellas

ARA VE NADAL, UNA FESTA PARTICIPATIVA

La Massana ha encetat les festes nadalenques amb l'Ara ve Nadal, un esdeveniment cultural i lúdic obert a tothom.

Durant dos caps de setmana llargs, la plaça de Les Fontetes ha estat l'escenari d'una trentena d'activitats que es van programar amb la complicitat de moltes entitats de la parròquia.

El tret de sortida va anar a càrrec dels infants de la parròquia, que van prémer el botó que encenia la il·luminació nadalenca. Els cònsols van voler que fossin els mateixos infants els protagonistes de l'Ara ve Nadal, ja que aquesta acció està programada especialment per a ells.

Enguany, la temàtica triada per ambientar l'espai ha estat el Trencanous, ja que és el personatge que millor il·lustra la il·lusió i la imaginació dels infants.

En total, hi va haver una trentena de propostes, entre tallers, espectacles, fotomaton, pista de patinatge i d'altres.

Però les activitats de Nadal continuen i tots esperem amb moltes ganes l'arribada del Pare Noel i dels Reis Mags.

ESPECTACLES DE CARRER

La part més artística de l'Ara ve Nadal es va encetar amb un espectacle a càrrec dels alumnes de l'escola Líquid Dansa, que van preparar una coreografia expressament per a l'ocasió. Els petits artistes van oferir un espectacle titulat *Harry Potter* i la màgia del Nadal, que van representar en tres sessions perquè tothom pogués gaudir de la seva magnífica posada en escena.

També vam gaudir de l'espectacle itinerant *El drac Manelic*, de Galiot Teatre, i dels concerts de l'Andorra Grossband i les corals Sant Antoni i Les Orenetes, i, com sempre, del taller de danses tradicionals, amb l'Esbart Dansaire Valls del Nord.

ELS NOSTRES VOLUNTARIS

A la Massana tenim la sort de disposar d'un gran equip de persones que treballen d'una manera altruista en benefici dels altres. D'una banda, hi ha el voluntariat social, és a dir, les persones que posen els seus coneixements a favor dels altres per portar a terme tallers, sessions de reiki o teràpies alternatives... I d'altra banda, hi ha els voluntaris que col·laboren en les festes populars organitzades pel Comú.

Tot aquest equip es mereix el nostre reconeixement i, per això, en el marc de l'Ara ve Nadal, se'ls va fer un homenatge.

L'entrega de diplomes va anar acompanyada d'una coreografia de les participants al taller de balls en línia, dirigit justament per una voluntària, l'Antònia. Tant sí com no, van fer pujar a l'escenari el conseller Josep Maria Garrallà, que va acceptar el repte.

LA MASSANA MÉS SOCIAL

La implicació dels diferents col·lectius és la base de totes les accions que porta a terme el Comú. Per això, a l'Ara ve Nadal, no hi podia faltar el mercat de Santa Llúcia, amb les diferents associacions i el popular espectacle *Pantomime*, organitzat pel Club Internacional d'Andorra.

“QUAN ETS GRAN, T'HAS DE MANTENIR ACTIU”

PAULINA DEL TORO

Té 75 anys i està plena d'activitat. Ni tan sols l'infart que va patir fa uns mesos l'ha fet desistir de continuar participant activament en la vida social de la parròquia i en les activitats que organitza la Casa Pairal. A la Massana, qui no coneix la Paulina?

Com és que és tan coneguda?

Potser és perquè no paro mai de fer coses i sempre estic parlant amb la gent. Tinc un caràcter alegre i m'agrada anar saludant els coneguts. L'Anita (l'Anna Terron, que s'ocupava del manteniment del parc infantil que porta el seu nom) era més divertida que jo, érem gairebé veïnes i molt amigues. L'enyoró molt. Tinc fotos amb ella i les miro sovint.

Li agrada viure a la Massana?

Vaig arribar fa 53 anys per treballar dos mesos a l'hotel Palanques. La Massana d'aquell temps no tenia res a veure amb l'actual. No hi havia res. Era bastant avorrit per a una noia de 23 anys. Jo no em volia quedar, però vaig conèixer el qui seria el meu marit i, mira, ara ja no canviaria la Massana per res.

És un bon lloc per a la gent gran?

I tant! Jo aprofito totes les activitats que s'organitzen i també vaig a celebracions que es fan en altres parròquies. Anem amb les amigues a totes les escudellades i a altres festes. Ara estic molt ocupada perquè també faig teatre.

Quantes activitats fa?

Teatre, taller de memòria, balls en línia, aiguagim... i sempre vaig als berenars de la Casa Pairal. El que més m'agrada és ballar; m'encanta, si sento música se me'n van els peus. Fins i tot si estic asseguda dinant i hi ha música, no puc parar de moure'm.

Recomana a la gent gran que aprofiti per venir a la Casa Pairal?

Sí, ho aconsello, no et pots quedar a casa assegut perquè llavors perds musculatura. Quan ets gran has de mantenir-te en forma, has de fer exercici. Ara vaig fent segons com em sento, perquè després de l'infart he de vigilar i, si em canso, paro una estona.

UNA ZONA D'INTERACCIÓ PER ALS PARES

L'Escola de Mares i Pares de les Valls del Nord celebra els deu anys amb un nou enfocament que porta per títol Zona Mares i Pares. L'objectiu és oferir-li un caràcter més dinàmic i provocar la interacció i el diàleg entre els protagonistes, pares i tutors que busquen eines per educar els fills. Tot i que el cicle ja ha començat, està obert a tots els qui s'hi vulguin sumar.

La propera sessió serà el 21 de gener a Ordino i tractarà sobre l'afecte, l'autonomia i l'autoritat en la franja d'edat dels 4 als 10 anys. Encara hi haurà quatre sessions més en les quals es tractaran temes de relacions entre pares i fills i també hàbits i conductes en la infantesa i l'adolescència.

NOVA FÓRMULA PER GARANTIR QUE TOT HOM DISPOSI DE ROBA ADEQUADA

L'atenció a les famílies que més ho necessiten és la prioritat principal del Comú de la Massana. Per això, fins ara es disposava d'un rober que subministrava roba que arribava a través de donacions. Ara s'ha canviat de sistema per tal de guanyar en operativitat i oferir un millor servei gràcies a un acord amb Carisma. Tots aquells qui necessitin roba es poden posar en contacte, com sempre, amb l'Àrea Social del Comú de la Massana, que els lliurarà un tiquet per poder anar a buscar gratuïtament les peces que els calguin a la botiga de segona mà situada a La Closeta.

MÉS PARTICIPACIÓ A LES ACTIVITATS

Les diferents opcions que ofereix el Comú de la Massana per mantenir-se en forma, tant físicament com emocionalment, cada cop tenen un major nombre d'inscrits. Aquest curs s'ha hagut d'obrir un tercer grup del taller de memòria per poder fer front a totes les demandes. El taller està dirigit per la logopeda Rocío Pujadas i cada grup té un màxim de deu participants per garantir que les sessions siguin operatives.

També tenen molt bona acollida l'aiguagim, els balls en línia, la sofrologia i la gimnàstica.

Pel que fa al grup de teatre que es va posar en marxa l'any passat, l'èxit ha estat tan gran que en els darrers mesos han fet una gira per diferents residències del país. Durant l'Ara ve Nadal, els vam poder veure a l'escenari i van tornar a demostrar que són uns grans artistes còmics.

DIA INTERNACIONAL DE LA GENT GRAN

Una cinquantena de padrins van celebrar el Dia Internacional de la Gent Gran amb una jornada plena d'activitats interessants, que va començar amb la visita al Museu Casa Rull de Sispony. Els participants van quedar encantats de conèixer com vivia una família

pagesa benestant del segle XIX. També van fer una caminada pels Cortals de Sispony, seguida d'un dinar i de sessions de taitxí i sofrologia. Per cert, els va agradar tant provar el taitxí que l'Àrea Social del Comú es planteja proposar aquesta activitat el curs que ve.

MÉS AJUTS SOCIALS

Tots els massanencs han de tenir accés als serveis comunals. Aquest és el principi bàsic del Comú de la Massana i per això ja fa molts anys que va aprovar el

Reglament d'Ajuts Socials. Aquesta normativa fixa les condicions per a subvencionar al 100 % serveis com ara l'Esplai, els esports d'estiu, les vacances escolars, el foc i lloc, la teleatenció domiciliària, el SAD i altres activitats.

Enguany, la partida d'ajudes socials s'ha hagut d'incrementar per fer front a totes les demandes i s'hi han destinat al voltant de 23.000 euros.

Tothom qui necessiti una ajuda es pot adreçar al Servei d'Informació, Atenció i Assessorament del Comú.

DESENVOLUPAMENT TURÍSTIC I COMERCIAL DE LA MASSANA

El Comú de la Massana, conscient de la importància de millorar el progrés i el desenvolupament econòmic de tota la parròquia, el darrer any ha impulsat el nou Pla de desenvolupament turístic, comercial i econòmic de la parròquia, com us vam explicar en el darrer butlletí comunal.

Després d'un procés d'anàlisi en el qual es va entrevistar un ampli nombre de professionals dels sectors econòmics, comercials i turístics de la Massana, el treball va marcar les línies estratègiques a seguir així com un acurat pla d'accions específiques que tenien un objectiu comú: fer de la Massana un punt de referència de la geografia andorrana pel que fa al desenvolupament econòmic del país.

Entre aquestes línies estratègiques, destacaven tres grans pilars: l'impuls de l'ordenació del territori i la millora de la connectivitat entre els diferents nuclis; la millora i l'impuls de l'activitat econòmica de la parròquia i dels seus sectors comercial i de serveis, i l'enfortiment del model turístic, fonamentat en la cerca de noves oportunitats i segments turístics que facin de la Massana un punt de partida immillorable per a aquestes activitats.

De la mateixa manera, el treball va posar de manifest la necessitat de promoure una feina de consens i de foment de la col·laboració publicoprivada molt més activa i dinàmica. Es posava en relleu la necessitat de promoure la veu de les empreses i del sector privat

en la definició de noves actuacions i línies de treball per a l'enfortiment turístic.

I ha estat precisament en aquest marc que, des del Comú mateix, s'ha començat a impulsar tot un seguit de trobades entre empreses amb l'objectiu de definir, consensuar i proposar noves actuacions que dinamitzin el municipi. Durant els propers mesos es concretaran les accions —sempre treballant en equip— per vertebrar i consolidar el futur de la parròquia.

Ja s'ha fet una exposició pública del pla, amb els resultats preliminars de les taules de treball, als representants del sector turístic de la parròquia.

ELS DIUMENGES, SORTIDES AMB RAQUETES

Us proposem redescobrir els boscos de la Massana de la mà d'un guia expert, una sortida amb raquetes per veure d'una manera diferent els paisatges que segurament heu vist moltes vegades. El guia ofereix una introducció al món de la neu, des de les condicions fins als rastres dels animals o les característiques de l'entorn.

Les sortides es fan pels boscos de Pal i també per Anyós i Sispony, en funció de la meteorologia i les condicions de la neu.

El lloc de trobada és l'Oficina de Turisme, a la plaça de Les Fontetes, a les 9.30 h, i el preu és de 18 euros, material inclòs. Els infants menors de 12 anys tenen una reducció del 50 %.

UN 10 ALS NOSTRES RESTAURANTS

Ens agrada menjar bé i, per això, des de fa molts anys, els menús de La Massana Fogons s'han convertit en un referent de la cuina local. Les Jornades de Cuina de Tardor van mostrar, un cop més, l'alt nivell dels nostres restauradors. Una de les novetats d'enguany va ser la incorporació de dos menús vegans. I segur que els cuiners massanencs continuen innovant per oferir als comensals nous sabors i textures.

Ara entrem als mesos més freds i, per tant, ens cal un tipus de cuina més contundent. Per això, ja estem preparant unes noves jornades de cuina d'hivern.

VIDE DRESSING EDICIÓ PRIMAVERA: DEL 8 AL 10 DE MAIG

Ja podeu anotar les dates a l'agenda. Més encara, si teniu pensat muntar-hi una paradeta, heu d'estar alerta i fer la preinscripció del 23 de març al 12 d'abril. Tingueu en compte que la passada edició va haver-hi una allau de demandes tan gran que vam haver d'ampliar l'espai i que, tot i així, no vam poder satisfer-les totes. Així doncs, el mercat de roba i complements de segona mà ha arribat al seu límit quant a dimensions, encabint un total de seixanta-cinc paradetes.

La passada edició no solament va ser la més nombrosa pel que fa als estands, sinó també quant a l'afluència de visitants. Això es tradueix amb més compres i, per tant, amb més articles que són reutilitzats. D'això

es tracta, d'allargar la vida dels productes. A més, l'ocasió és perfecta per trobar vestits, sabates, bosses de mà i altres complements en bon estat i a preus molt baixos.

També volem destacar la part més solidària. Cada cop hi ha més paradistes que voluntàriament donen una part de la recaptació a finalitats solidàries. A més, hi va haver quatre paradetes benèfiques: Second Life (portada per dos alumnes de batxillerat dins el projecte PAS), Unicef, Ales de Papallona i Stop Violències. Si formeu part d'alguna entitat filantròpica, teniu parada assegurada al Vide Dressing de la Massana.

NEIX EL VIDEOSPORT

L'últim cap de setmana de novembre va tenir lloc el VideSport. Es va tractar d'una prova pilot per comprovar si aquest tipus de mercat de roba i complements esportius de segona mà tenia una bona acceptació. En aquesta primera edició hi va haver una dotzena d'estands, amb una gran diversitat de productes, des de planxes de neu (snowboards) fins a roba de gimnàs, anoracs d'esquí o motxilles. Cal dir que, tot i que hi havia articles de diferents esports, una gran part de l'oferta estava centrada en els d'hivern.

El VideSport va tenir una bona acollida i s'espera organitzar un nou mercat l'any que ve.

Els organitzadors volen agrair la col·laboració del BC MoraBanc Andorra, que hi va muntar un estand solidari la recaptació del qual va ser per a Unicef.

VALLNORD – PAL ARINSAL ENCETA LA TEMPORADA D'HIVERN AMB FORÇA

Gran inici de temporada a Vallnord – Pal Arinsal, amb un pont de la Puríssima obert al 100 % i amb més de 12.000 esquiadors que van poder gaudir de tots els serveis de l'estació.

Les nevades del novembre van permetre que l'equip de Pal Arinsal pogués treballar intensament en la preparació de l'estació.

Un dels objectius d'aquesta temporada és mantenir oberta cada dia la pista de les Marrades, que arriba al poble d'Arinsal i que és la pista més baixa de totes (cota 1.500).

Per la Puríssima, també es va poder inaugurar, al sector de Pal, la pista negra de Comallempla.

Les xifres van superar les previsions inicials i esperem que la tendència continuï durant les vacances de Nadal i Reis.

Els clients podran gaudir de les pistes d'esquí alpí, però també dels circuits d'esquí de muntanya i de raquetes de neu, a més d'activitats com els trineus per als més petits i el Big Zip, i algunes de les novetats com ara l'snowtrike o els buggies.

El valor afegit de Vallnord – Pal Arinsal és la seva oferta gastronòmica, amb deu restaurants que proposen una gran diversitat culinària. Un dels productes consolidats són els sopars nocturns d'alta muntanya al Pla de la Cot que us animem a experimentar.

EL PARE NOEL, L'ACTIVITAT ESTRELLA D'AQUESTES DATES

Un any més, Vallnord – Pal Arinsal acull una de les activitats més esperades d'aquesta època. Durant aquest mes, el Pare Noel espera els més petits per recollir les seves cartes i fer que gaudeixin d'un moment màgic en dos punts de l'estació: la Caubella de Pal i el coll de la Botella.

ARINSAL, SEU DE LA COPA DEL MÓN D'ESQUÍ DE MUNTANYA ISMF COMAPEDROSA ANDORRA

Del 24 al 26 de gener de 2020, Arinsal serà l'escenari de la 10a edició de la Copa del Món d'Esquí de Muntanya ISMF Comapedrosa Andorra. Així doncs, només falta un mes perquè l'esdeveniment mundial de l'esquí de muntanya torni a aplegar centenars de persones a les instal·lacions massanenques. Es tracta d'una copa del món organitzada per la Federació Andorrana de Muntanyisme i Vallnord – Pal Arinsal, i rebrà les proves Individual i Vertical.

**VALLNORD – PAL ARINSAL
HA ACONSEGUIT UN GRAN
REpte: TENIR TRES COPEs
DEL MÓN EN UN ANY: UNA A
L'HIVERN I DUES A L'ESTIU.**

Comencem el 2020 de la millor manera possible, amb un gran esdeveniment mundial que portarà els millors esquiadors d'elit en la modalitat d'esquí de muntanya. La primera cursa, la Individual Race, és plena de novetats, ja que, si la meteorologia ho permet, arribarà fins al Comapedrosa, el pic més alt d'Andorra. Aquesta prova es caracteritza per ser una de les més tècniques i amb més desnivell. El segon dia, el diumenge 26 de gener, tindrà lloc la Vertical Race, la tradicional cursa que es fa íntegrament per pista d'esquí, la qual cosa permet als esportistes donar el 100 % sense que es generi cap interferència durant la progressió.

La presentació de l'esdeveniment es va fer a Les Fontetes, amb la presència del cap de Govern, Xavier Espot; el cònsol major de la Massana, David Baró; el president de la Federació Andorrana de Muntanyisme, Jaume Esteve; el director general de Vallnord – Pal Arinsal, Josep Marticella, i el director tècnic de la cursa, Carlo Ferrari. La Copa del Món d'Esquí de Muntanya ISMF es prepara per a la desena edició, però aquest esdeveniment ja se celebra des de l'any 1996 i ha portat dues copes d'Europa, uns campionats mundials i deu edicions de la Copa del Món.

PREMI PER AL CIRCUIT DE DESCENS!

El circuit de descens de la Copa del Món UCI de BTT a Vallnord – Pal Arinsal ha guanyat el reconeixement al millor de totes les seues de Copa del Món 2019. Recordem que la competició es va disputar del 2 al 7 de juliol.

Els organitzadors de l'UCI asseguren que enguany tots els esdeveniments de la Copa del Món han estat d'alta qualitat, però que els factors tècnics del circuit, el manteniment i la valoració efectuada pels equips,

patrocinadors i corredors, entre d'altres, han determinat que el circuit de DHI d'Andorra sigui el més ben valorat.

La confiança de l'UCI en les instal·lacions de Vallnord – Pal Arinsal queda palesa any rere any. La 9a edició de la Copa del Món UCI MTB tindrà lloc del 16 al 21 de juny de 2020 amb les proves Short Track, Cross Country i Descens.

UNA COPA DEL MÓN AMB UN GRAN IMPACTE MEDIÀTIC I RETORN ECONÒMIC PER AL PAÍS

Durant la setmana de la Copa del Món, Andorra es converteix en protagonista mediàtica del món de l'esport, en aquest cas de la BTT, de la qual Andorra ja s'ha convertit en una seu emblemàtica i imprescindible per a tots els seguidors d'aquest esdeveniment. De fet, en l'edició 2019, hi havia una previsió d'acollir 35.000 espectadors, però finalment es van rebre 42.000 persones, un 20 % més del que s'esperava. D'altra banda, més de 190 reporters de diferents mitjans es van traslladar a Vallnord – Pal Arinsal per co-

brir l'esdeveniment. En reproduccions per televisió a tot el món, en total, es van emetre més de 195 hores, i en destaquen les emissions per al canal Red Bull TV. Pel que fa al retorn econòmic de l'impacte de la Copa del Món, va obtenir una repercussió en mitjans per un valor de 4,08 milions d'euros i va arribar a una audiència acumulada de prop de 418 milions. Sens dubte, la Copa del Món és un esdeveniment molt important per al país, ja que s'ha estimat un retorn econòmic per al país de més de 4,5 milions d'euros.

OBERTES LES INSCRIPCIONS PER A L'SKYRACE COMAPEDROSA

La Skyrace® Comapedrosa seguirà sent, un any més, una de les proves de referència de l'skyrunning internacional.

El 2020 tornarà a ser de categoria Super Sky, dins del circuit de la Copa del Món (Migu Run Skyrunner® World Series), i atraurà els millors corredors mundials, ja que serà una de les quatre curses que tindrà doble puntuació.

És una cursa molt especial, gràcies al seu recorregut particular que combina un traçat tècnic, ràpid i divertit amb l'oferta d'unes vistes increïbles del Parc Natural de les Valls del Comapedrosa.

21 km i més de 2.200 metres de desnivell positiu de skyrunning autèntic.

La Skyrace Comapedrosa tornarà a situar la Massana com a capital mundial de l'esport de muntanya i Andorra com un país que es consagra organitzant els esdeveniments esportius de major impacte internacional.

LLEGIR I COMPARTIR

El Club de Lectura de les Valls del Nord, impulsat per la biblioteca d'Ordino i la Biblioteca Comunal Antoni Morell de la Massana, ha programat per a aquest curs nou sessions, tres de les quals ja s'han portat a terme. Justament la darrera, el 4 de desembre, va ser molt participativa, ja que la vetllada va gaudir de la presència de l'autor de Trencadís, Iñaki Rubio.

Cal destacar l'alta participació en totes les sessions, fet que ha motivat els organitzadors a establir una llista d'espera per donar el millor servei possible i no massificar les trobades.

En aquestes sessions es parla d'una obra concreta o d'un autor en particular i els membres poden parlar de tot el que la lectura els ha aportat.

L'activitat està acompanyada per l'experta en llibres i lectura Elena Aranda, que aporta un valor afegit molt interessant, atès que moltes vegades revela aspectes literaris que tot sovint passen desapercebuts a la resta de lectors.

La propera cita serà el 8 de gener amb el còmic *Les muntanyes voladores*, de Jan. Hi assistirà el president de l'ARCA, Joan Pieras.

NASCUTS PER LLEGIR

La Biblioteca Comunal Universitària de Sant Julià de Lòria i la Biblioteca Comunal Antoni Morell de la Massana organitzen per segon any consecutiu aquest cicle que pretén acostar els més menuts (0 a 3 anys) al món del llibre. Amb la presència de reconeguts professionals i a través de contes o activitats que els desperten la curiositat, s'intenta que els lectors més petits coneguin els diferents suports lectors i les instal·lacions de les biblioteques públiques, que disposen de seccions especialment dedicades a aquest públic.

Cal destacar que totes les sessions són gratuïtes, però amb inscripció prèvia obligatòria per tal d'oferir la millor experiència als nens i als acompanyants que hi participen. D'ençà de la posada en marxa del cicle, les places queden cobertes de seguida i cal entrar en llista d'espera. Ja s'està treballant en la programació de cara al 2020 per tal d'oferir més sessions i s'està intentant que altres biblioteques del país se sumin a aquesta iniciativa.

L'ALEGRIA DE TOCAR AMB UNA BANDA DE MÚSICA

L'Escola de Música de les Valls del Nord, mancomunada entre els comuns d'Ordino i la Massana, va encetar el curs passat un nou projecte: la creació de la Miniband, la banda de música infantil. L'objectiu principal era obrir l'escola al carrer, és a dir, aconseguir traspasar les barreres dels estudis reglats i de les instal·lacions comunals per poder sortir al carrer i participar als actes populars. A més, la fórmula havia de ser clarament l'alegria de provar nous instruments i poder compartir experiències amb una banda de música.

En aquests moments, la idea ja és una realitat. La Miniband té catorze membres: tres trompetes, cinc

clarinets, dues flautes i quatre saxos. A hores d'ara, els petits músics ja s'han familiaritzat amb els instruments i són capaços de tocar junts una peça de blues-rock composta pel director del centre, Jordi Barceló, que està molt content amb l'evolució de la banda. "M'emociono quan els sento tocar i quan veig la seva alegria", assegura el músic. El 12 de desembre ja van fer la primera audició i d'aquí a uns mesos tornaran a pujar a l'escenari.

D'altra banda, l'Escola continua endavant amb les classes de llenguatge musical i d'instrument, a més dels pretallers, que es van crear perquè els nens aprenguin a estimar la música des de ben petits.

CLEMENTINA, UNA NENA VALENTA

L'Escena Nacional d'Andorra continua optant, en la seva programació, per obres adreçades al públic familiar. A Les Fontetes, el novembre es va estrenar *Clementina*, una obra que reivindica la llibertat de les nenes de no haver de viure d'una manera estereotipada.

Es tracta d'una producció cent per cent andorrana, sota la direcció de Núria Montes i interpretada per Gemma García, Raquel López i Xavi Pérez.

L'ENA també ha estrenat aquesta temporada l'obra *Èxit*, una divertida comèdia dirigida per Agustí Franch, amb Irina Robles, Mingo Ràfols i Roser Batalla. Se'n van fer dues representacions a Les Fontetes i també es va portar a Barcelona.

L'ENA és una fundació impulsada pel Govern i el Comú de la Massana, amb el suport del Comú de Sant Julià de Lòria.

L'OBRA D'ALFONS VALDÉS A LA CAPSA

La Capsa Espais de Creació, impulsada pels comuns d'Ordino i de la Massana, va néixer per oferir propostes artístiques obertes a tothom, però també per potenciar l'art en totes les seves vessants.

Per això, en aquests moments s'està preparant una exposició dedicada a l'artista del país Alfons Valdés.

Serà del 7 al 31 de gener de 2020 a l'edifici L'Estudi d'Ordino.

Com explica la directora de La Capsa, Rosa Muijal, Valdés és un pintor plàstic que continua treballant, amb la inesperada presència del paper encolat, manipulat i tractat amb colors, dins la línia irregular de les cordes pintades. Les seves referències provenen del contacte amb la natura i queden plasmades en petites llibretes i quaderns de viatges.

També treballa amb el volum de les ampolles de vidre, amb la recerca del nom i dels viatges, sense bellugar-se del seu estudi d'Andorra la Vella.

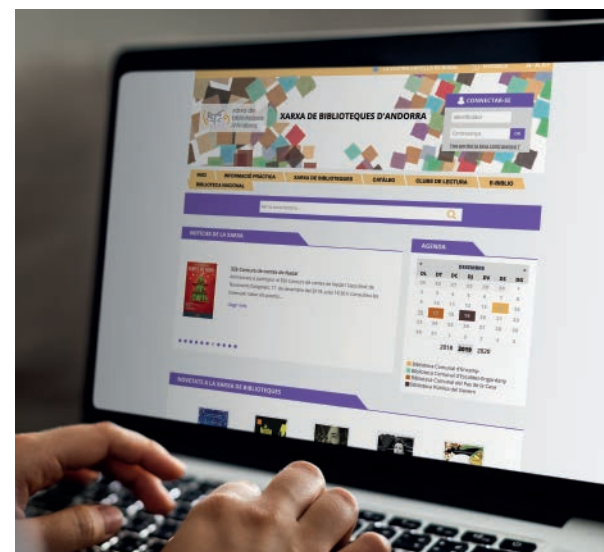
Com ell diu, "un art sense pes".

Traç, 23 x 23 cm, tècnica mixta.

PÀGINA WEB DE LA XARXA DE BIBLIOTEQUES D'ANDORRA

La pàgina web de la Xarxa de Biblioteques d'Andorra (www.catalegbiblioteques.ad) canvia el seu aspecte i es transforma en una pàgina més atractiva i més fàcil d'utilitzar. Amb la nova pàgina web podreu estar al dia de les notícies relacionades amb les activitats de la Xarxa, consultar una agenda conjunta d'activitats i veure les últimes novetats editorials de cada centre. Us recordem que amb el carnet de la Xarxa podreu utilitzar la pàgina web per a reservar documents, veure els vostres préstecs i formular preguntes, suggeriments o recomanacions de títols a les diferents biblioteques.

L'ESCENA NACIONAL D'ANDORRA RECULL PROPOSTES

Les companyies, entitats o grups d'artistes que tinguin un projecte artístic o escènic en procés de creació i que necessitin suport econòmic per a la producció poden presentar una sol·licitud a l'ENA, l'Escena Nacional d'Andorra.

El termini es va obrir el mes de novembre i es tanca el 31 de gener de 2020.

Si hi esteu interessats, podeu enviar un correu electrònic a produccio@ena.ad o bé trucar al telèfon +376 744 044.

VOLS PARTICIPAR A L'ESCUDELLADA DE SANT ANTONI?

L'equip d'escudellaires de Sant Antoni està obert a tothom que tingui ganes d'implicar-se amb aquesta festa popular. Vols ser voluntari? Només cal posar-se en contacte amb el departament de Cultura, trucant al 736 900.

LLEURE DE QUALITAT

El leitmotiv de l'Esplai de la Massana sempre ha estat «fer que els infants s'ho passin d'allò més bé durant l'estona que estan sota la nostra responsabilitat», com explica el responsable del centre, Matthieu Leyder.

El nombre d'inscrits va a l'alça. Enguany són 67 infants als matins i 169 a les tardes, repartits entre l'Esplai

Vell i l'Esplai 9 (als Arcs). Quinze professionals s'encarreguen que l'Esplai sigui molt més que un centre de lleure. Els objectius són clars: fomentar el desenvolupament integral de l'infant, els valors i el respecte de les normes; afavorir el contacte entre els infants de diferents centres educatius; potenciar l'autonomia dels nens, i motivar-los perquè descobreixin nous interessos.

Cada curs s'intenta començar nous projectes i enguany s'està embellint el pati de l'Esplai Vell i es continuarà amb el projecte de l'Hort de l'Esplai, que, en col·laboració amb altres departaments del Comú, permetrà als infants descobrir el cicle de la vida vegetal i que les fruites i les verdures no creixen a les poselles dels supermercats.

CELEBRACIÓ DEL DIA MUNDIAL DE LA INFÀNCIA

La Massana es va sumar a la campanya #goblue, organitzada per Unicef amb motiu del Dia Mundial de la Infància el 20 de novembre. Durant tota la setmana, els infants de l'Esplai de la Massana i els joves del Punt 400 van fer diverses activitats i jocs al voltant de la Convenció dels Drets dels Infants, que enguany ha complert trenta anys.

NOVETAT: ROBÒTICA

Cada any, l'oferta d'activitats extraescolars s'amplia tenint en compte les demandes dels usuaris. Enguany, la novetat ha estat la incorporació dels tallers de robòtica, que tenen una dotzena d'inscrits. Les classes es fan els dijous a la tarda i encara hi ha places disponibles.

D'altra banda, l'activitat estrella continua sent la natació, amb més de vuitanta inscrits. També tenen molt bona acceptació la dansa, el tennis taula, el karate, el futbol sala i la rítmica. Totes les activitats es duen a terme amb la col·laboració de diferents empreses i clubs de la parròquia

IMPLICACIÓ DELS JOVES

Els joves del Punt 400, a banda de divertir-se, també són voluntaris actius en les festes populars que organitza el Comú de la Massana. Aquest any han anat més enllà i han organitzat un túnel del terror digne dels millors monstres. Els visitants van quedar molt satisfets amb la proposta, que es va fer a l'edifici dels Arcs. L'acceptació va ser tan gran que us podem avançar que l'any que ve repetiran.

D'altra banda, els joves també participen en l'organització d'esdeveniments com Sant Joan, el Quinto i l'Ara ve Nadal.

MÉS JOVES AL PUNT 400

El centre jove de la Massana, el Punt 400, ha notat un increment en el nombre d'usuaris en passar de 279 inscrits el desembre de 2018 a 311 el dia d'avui.

Si l'últim trimestre de l'any 2018 es va tancar amb una assistència diària d'entre 15 a 20 joves els dilluns, dimarts i dijous, i d'uns 40 els dies de més afluència (dimecres i divendres), en aquest curs, i en funció de la programació, s'incrementen un 10% els dies de més afluència.

Cal ressaltar també que diàriament es registra l'assistència de joves de fora de la parròquia.

El nombre d'usuaris amb fitxa d'inscripció és de 311 nois i noies.

Pel que fa a les activitats, aquest 2019 el Punt 400 n'ha proposat moltes que han tingut un gran interès per als joves, com la xerrada sobre la identitat de gènere; els tallers de maquillatges, de grafit i de cuines; les sortides a fora del país (Saló del Manga de Barcelona, Aquopolis a la Pineda); les activitats a l'aire lliure, etcètera.

RAMON VILLANUEVA TORNA A GUANYAR EL CONCURS DE FOTOGRAFIA DE NATURA

Sergi Forcada i Sònia da Costa s'emporten el segon i el tercer premi d'una edició de la qual destaca la qualitat de les imatges

La quarta edició del Concurs de Fotografia de Natura, que tenia com a tema les pedres del Comapedrosa, va tenir com a guanyador, per segon cop, Ramon Villanueva, amb una fotografia titulada La Coruvilla que transmet la integració entre la natura i l'acció de l'home a través de l'arquitectura. El segon premi va ser per a Sergi Forcada amb Mirada de llibertat, mentre que Sònia da Costa es va endur el tercer premi per Racons.

El conseller Sergi Gueimonde, en nom del jurat, va ser l'encarregat de lliurar els tres premis i va remarcar la bona qualitat de les imatges presentades, sobretot tenint en compte que enguany la temàtica era més complexa.

CAMINS INTERPRETATIUS

El mes d'octubre es va adjudicar definitivament el projecte de comunicació i divulgació del patrimoni natural i cultural de la Massana mitjançant camins forestals interpretatius. La proposta guanyadora vol donar una visió del que són i han estat els paisatges i connectar el visitant amb la natura i la història explicant algunes formes de vida de la parròquia d'una

manera divulgativa i entretinguda. Es proposen cinc recorreguts pels diferents quarts de la Massana amb temàtiques diferents, com ara els oficis, la ramaderia o la biodiversitat, amb una senyalització lúdica i interactiva per al públic familiar que permetrà adquirir coneixements sobre el camí i el seu entorn i la història de la parròquia.

UNA GUIA DELS TRES PARCS NATURALS

Els tres parcs naturals del país — el Parc Natural del Comapedrosa, el Parc Natural de Sorteny i el Parc Natural del Madriu-Perafita-Claror — han presentat una guia conjunta amb la finalitat d'oferir una informació completa sobre les rutes, els refugis i la riquesa natural dels tres espais protegits.

S'ha decidit difondre la guia en línia, ja que així tothom se la pot descarregar sense necessitat de malbaratar paper.

7A EDICIÓ DEL COS DE VOLUNTARIS PER LA NATURA

COOPERACIÓ TRANSFRONTERERA

Des de l'inici, quaranta-un joves han obtingut el diploma que acredita els seus coneixements en jardineria, gestió forestal i ramaderia

La setena promoció del Cos de Voluntaris per la Natura, el CVN, es va clausurar amb l'acte de lliurament dels diplomes als quatre joves que enguany han superat el curs. Els encarregats de lliurar-los el certificat van ser la ministra d'Educació i Ensenyament Superior, Ester Vilarrubla; el cònsol major de la Massana, David Baró, i el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, Sergi Gueimonde.

En les set edicions del CVN s'han graduat un total de quaranta-un joves. Gràcies a aquesta formació, alguns s'han decantat per treballar en l'àmbit de la natura, d'altres han optat per continuar estudiant i formant-se, i pràcticament tota la resta s'ha desmarcat

d'aquesta temàtica, però ha entrat en el món laboral, que és l'objectiu principal del projecte.

Dels quatre joves que enguany han obtingut el diploma, un ja treballa en un centre de jardineria, mentre que els altres tres tenen feina en sectors diferents.

El treball de camp és una part molt important del CVN. Els joves han treballat sobre el terreny en accions concretes, com per exemple l'enjardinament de la zona de davant de l'Esplai o la zona d'entrada al CIC, a més de fer diverses intervencions al Parc Natural del Comapedrosa.

El CVN és possible gràcies a la implicació de diversos col·lectius que subvencionen el projecte o hi col·laboren: Carisma, Bomosa, Assegurances Generals, Fundació Julià Reig, Creu Roja Andorrana, Andorra Telecom, Tot Natura, Natura Activa i Centre Comercial Andorrà.

La convocatòria per a la pròxima edició del CVN s'obrirà a començament d'any. Si hi esteu interessats, podeu contactar amb el Departament de Medi Ambient.

El Parc de les Tres Nacions va néixer l'any passat amb l'objectiu de potenciar i promocionar conjuntament els espais protegits d'Andorra, Catalunya i França que estan units per serralades i muntanyes. D'aquesta manera, el Parc Naturel Régional des Pyrénées Ariégeoises, el Parc Natural de l'Alt Pirineu, el Parc Natural del Comapedrosa i el Parc Natural de Sorteny conformen el Parc Natural de les Tres Nacions, amb un total de 428.700 hectàrees i 58 municipis implicats.

Des de la creació d'aquest espai s'han portat a terme diferents taules de treball, com la jornada tècnica del 5 de desembre a la Seu d'Urgell, en què es van establir les actuacions prioritàries que cal tirar endavant en matèria de biodiversitat, agricultura, turisme i gestió.

El contacte entre els responsables dels diferents parcs és continuat. Al juliol van fer una trobada al punt més emblemàtic, el pic del Medacorba, ja que és el punt d'unió entre els parcs. Hi van assistir vint-i-sis persones i s'hi va col·locar una placa d'homenatge a Michel Sébastien, pirineïsta que va impulsar la idea de crear aquest espai transfronterer protegit.

ELS CAMINS DEL COMAPEDROSA

El 2019 s'han dut a terme els darrers treballs de camp per a l'actualització de l'inventari dels camins principals del Parc Natural del Comapedrosa. Aquest projecte pretén analitzar l'evolució dels senders de l'espai protegit entre l'any 2004, quan se'n va fer el primer inventari, i l'actualitat, en especial pel que fa a la senyalització horitzontal i les patologies. Es preveu que l'anàlisi de les dades i la redacció de la memòria s'enllesteixin aviat.

El 2019 també s'han instal·lat al Parc alguns elements de senyalització orientativa, diversos senyals bioluminiscent que indiquen l'inici dels camins principals i dos ecomptadors nous, el primer al Circuit Interpretatiu i el segon a la part baixa del camí del refugi de Comapedrosa. Les primeres dades disponibles indiquen que entre el 26 de juny i el 10 d'octubre de 2019 han circulat per aquestes vies un total de 33.803 persones (11.978 pel Circuit Interpretatiu i 21.825 pel camí del refugi de Comapedrosa).

RENOVACIÓ DE L'ENTRADA PRINCIPAL DEL PARC NATURAL DEL COMAPEDROSA

La propera temporada d'estiu s'encetarà amb una renovada entrada al Parc Natural del Comapedrosa. Enguany s'ha fet el concurs d'idees d'embelliment, que van guanyar els arquitectes Pau Iglesias i Jacint Gil, i a la primavera se'n portarà a terme l'execució. La creació consistirà en un revestiment amb làmines de fusta que cobrirà tota la façana sud del dic d'Arinsal, amb unes grans lletres amb el nom del parc. D'aquesta manera, hi haurà una porta d'entrada clara cap a l'espai protegit.

ELS RESIDUS, A LA DEIXALLERIA

La Deixalleria de les Valls del Nord és el punt en què els ciutadans d'Ordino i de la Massana poden anar a dipositar tota mena de residus, des de mobles fins a electrodomèstics o roba. Ara bé, amb la voluntat de conscienciar sobre la reutilització, també hi ha un espai per als objectes que encara poden allargar la vida útil. Així doncs, si voleu desfer-vos de roba, joguines o altres objectes, però considereu que estan en bon estat, no els llenceu: feu saber al personal de la Deixalleria que porteu objectes reutilitzables i d'aquesta manera algú els podrà aprofitar.

BONA CONVIVÈNCIA ENTRE EXCURSIONISTES I BESTIAR

El turisme de muntanya és completament compatible amb la ramaderia, però per a una bona convivència s'ha de respectar l'entorn. Per això, el Comú de la Massana demana als excursionistes que segueixin les recomanacions del Departament d'Agricultura del Govern.

Aquest estiu vam tenir un ramat de set-centes d'ovelles pasturant al Comapedrosa i un dels temes que més preocupava el pastor eren els gossos de companyia, que cal portar lligats per evitar que s'enfrontin al gos pastor i que molestin el bestiar. D'altra banda, hi ha alguns comportaments que

poden semblar normals, però que s'han d'evitar, com ara acariciar els animals, donar-los menjar o acostar-s'hi excessivament. És ideal evitar sortir del camí marcat i passar com més lluny del ramat millor, sense fer soroll.

Els ramats d'ovelles són l'opció més escaient per netejar el sotabosc d'una manera natural. Enguany es va demanar al propietari del ramat que passés unes setmanes al costat del refugi, ja que aquesta zona requeria una intervenció. També van ser a la part alta de Setúria i a Galliner.

TALLER DE BOTÀNICA PER CELEBRAR EL DIA DEL PARC

La primera ascensió documentada al cim del Comapedrosa va tenir lloc el 22 de setembre de 1858. Els protagonistes van ser sis membres de la comissió hispanoandorrana que estava portant a terme les tasques de delimitació de la frontera entre els dos països.

Aprofitant aquesta efemèride, el Comú de la Massana va instituir el 22 de setembre com a Dia del Parc.

Per celebrar-ho, el Centre d'Interpretació del Comapedrosa (CIC) va organitzar una activitat per a conèixer i identificar les principals espècies d'arbres d'Andorra.

El CIC organitza durant tot l'any accions educatives i lúdiques amb la finalitat de donar a conèixer la nostra riquesa natural i patrimonial.

REHABILITACIÓ DELS BERENADORS

De cara a l'estiu que ve podrem gaudir d'uns berenadors més ben equipats i reformats. Els treballs ja han començat i esperem que les condicions meteorològiques ens permetin tenir-los enllestits a la primavera.

A més, al roc de la Sabina s'hi farà un nou mirador per poder contemplar la bellesa del paisatge.

ELS NOUS COLORS DE LA NEU

La Taula Nacional de Mobilitat ha establert un canvi en les fases de la neu amb l'objectiu de millorar l'eficiència i garantir una major seguretat viària.

Les diferents fases dels colors seran sempre activades o desactivades pel Servei de Vialitat Hivernal del COEX.

FASE GROGA NEU A LA CARRETERA

- Ús obligatori de pneumàtics especials o equipaments. No circular a més de 60 km/h
- Disminuïu la velocitat, especialment en revolts i trams inclinats
- Eviteu qualsevol maniobra brusca i augmenteu la distància de seguretat

FASE TARONJA CARRETERA PERILLOSA, GEL A LA CALÇADA

- Ús de cadenes obligatori a tots els vehicles >3.500 kg. No circular a més de 50 km/h
- Es recomana no circular als vehicles articulats
- Disminuïu la velocitat, especialment en revolts i trams inclinats. Eviteu qualsevol maniobra brusca i augmenteu la distància de seguretat
- No continueu el viatge si el temps empitjora i si no duieu l'equipament imprescindible (cadenes, roba d'abric, etc)

FASE VERMELLA CARRETERA AMB CONDICIONS MOLTS ADVERSES

- Ús de cadenes obligatori a tots els vehicles. No circular a més de 30 km/h
- Prohibida la circulació de transport de mercaderies de més de 19.000 kg
- Si no és un cas de necessitat, ajorneu el viatge
- No atureu el vehicle en un pendent o llocs on dificulti la circulació
- No avanceu els vehicles immobilitzats si no teniu la seguretat de poder continuar la marxa

FASE NEGRA CARRETERA INTRANSITABLE

- Perill de quedar-vos immobilitzats a la carretera durant períodes llargs de temps
- En cas de d'immobilització, economitzeu el combustible i no abandoneu el vehicle si no esteu segurs de trobar refugi
- No deixeu el vehicle en un lloc on pugui dificultar el pas de les màquines llevaneus

TRETA DE NEU

Els equips de treta de neu es posen en marxa a les quatre de la matinada per tal de poder obrir els principals accessos abans de l'entrada a la feina i a les escoles.

A hores d'ara, l'equip de via pública disposa de set màquines llevaneus (4 Unimog, 3 pick-up, quatre turbines manuals, dos quads i una saladora). Una de les novetats d'enguany és que una pick-up està equipada amb una saladora. A més, els operaris de la via pública també utilitzen mitjans manuals per treure la neu.

La Massana és una parròquia molt extensa i, per tant, la treta de neu es fa partint d'un protocol, prioritzant les escoles i els serveis bàsics.

Us recordem que la treta de neu de les voreres és responsabilitat de les comunitats de veïns.

PROTOCOL D'ACCÉS A LES ESCOLES EN DIES DE NEVADES

El Comú, els centres escolars, les associacions de pares i el Servei de Transport Escolar han establert un protocol per prevenir accidents i augmentar la seguretat viària en cas de nevada.

En el moment en què s'activi la fase groga, es tancarà el trànsit rodat als carrers Major i Josep Rossell, i s'haurà d'accedir als centres a peu. En el cas dels alumnes amb Servei de Transport Escolar, l'acompanyament serà a càrrec de les col·laboradores educatives.

Si s'activa la fase taronja o vermella, el Ministeri d'Educació decidirà l'hora de sortida de les escoles.

En tots els casos, els pares rebran l'avís amb les mesures adoptades a través del canal que decideixi el centre escolar (correu electrònic, SMS, whatsapp o xarxes socials).

CAMÍ ESCOLAR

Des de fa molts anys, els nens disposen del camí escolar per anar a escola. Fa uns dies, s'ha procedit a la renovació dels senyals i de cara a la primavera es repintaran les petjades i s'ampliarà el camí.

L'objectiu és que cada cop més infants utilitzin aquesta via d'accés a l'escola, no solament per a descongestionar el trànsit, sinó també perquè pensem que és molt saludable que els nens vagin a peu a l'escola.

MILLORA EN EL SUBMINISTRAMENT D'AIGUA

El manteniment, l'ampliació i la creació de nous dipòsits són fonamentals per a garantir un subministrament d'aigua correcte a totes les llars. Una de les darreres actuacions ha estat la construcció del nou dipòsit del coll de la Botella. En aquests moments s'està treballant en la reforma del dipòsit dels Fenerols, a Sispony.

Enguany s'han fet millores a la xarxa d'aigua per un valor de 330.000 euros.

EL PARC DE L'ANITA: DE NOM POPULAR A PLACA OFICIAL

Des d'aquest estiu, el Parc de l'Anita ja porta oficialment aquesta nomenclatura. Tot i que fins ara el nom era Parc dels Horts de l'Església, a la pràctica tothom li deia de l'altra manera.

No solament es tractava de posar una nova placa: l'objectiu era fer un homenatge a l'Anna Terrón, la popular Anita, que durant molt anys es va fer càrrec del manteniment d'aquest espai, des de la seva inauguració el 1989.

CADA RESIDU, AL SEU CONTENIDOR

Si pleguem les caixes de cartró, cabran millor al contenidor

La Massana disposa de diferents il·letes de contenidors per dipositar els residus. Aquest 2019 s'han renovat nou casetes a diferents punts de la parròquia.

Però hi ha un punt molt important: els voluminosos. Recordeu que hi ha un horari de recollida: els diumenges i els dimecres, a partir de les vuit del vespre.

I sempre cal fer la sol·licitud prèvia al Comú de la Massana.

És molt important respectar la normativa, perquè a ningú no li agrada veure trastos al voltant dels contenidors.

ELIMINANT PUNTS NEGRES

En cada exercici es destina una partida a millorar la seguretat a la xarxa viària. Enguany s'ha intervingut a la carretera d'Anyós (les obres es van acabar al juny, com us vam explicar a l'anterior butlletí) i en aquests moments s'està finalitzant un nou tram de la carretera de l'Aldosa. Amb l'eixamplament d'aquest punt es pretén millorar la visibilitat i la seguretat en un revolt, a més d'equipar la zona amb una nova vorera. La carretera de l'Aldosa registra una alta densitat de vehicles, ja que és una via alternativa per als ciutadans tant d'Ordino com de la Massana que circulen cap a les parròquies baixes. El cost de l'obra ha estat de 240.000 euros.

REGULACIÓ DE L'ESTACIONAMENT DE CARAVANES

L'estacionament de caravanes, vehicles camperitzats i autocaravanes està permès durant el dia per tal de facilitar l'accés dels usuaris als comerços, restaurants i serveis d'oci. Ara bé, a partir de la mitjanit, les autocaravanes hauran d'estar estacionades als punts habilitats o en càmpings. Amb aquest reglament, el Comú pretén posar fi a algunes situacions en què s'han identificat vehicles estacionats d'una manera semipermanent en diversos punts.

REMODELACIÓ DEL CARRER MAJOR I MILLORA DE LA PLAÇA DE L'ESGLÉSIA

Aquesta ha estat una de les inversions més destacades de l'actual exercici amb l'objectiu d'embellir la zona, però també de millorar-ne la seguretat i l'accessibilitat. El carrer Major és un lloc molt concorregut pels massanencs, ja que és un dels accessos principals a les escoles. Per això, els treballs de pavimentació es van

portar a terme a l'estiu per no entorpir el pas durant el curs escolar. Per a la fase final es van deixar els treballs d'enllumenat i d'adequació de les voreres i els parterres. Justament, la rectificació i l'eixamplament de les voreres era un aspecte que calia reformar. S'han destinat a aquests treballs uns 700.000 euros.

TANCAMENT PREVIST AMB SUPERÀVIT

L'actual equip comunal preveu tancar l'exercici 2019 amb un superàvit de més d'un milió d'euros. Però de moment, les dades aprovades són les de la liquidació provisional de comptes del tercer trimestre, que es van tancar amb un superàvit que ascendeix a 1,4 milions d'euros, a causa de l'un augment del capítol d'ingressos i una liquidació de despeses per sota del previst.

La Massana és la parròquia que més està creixent i això es tradueix en un increment d'ingressos procedents de l'ITP.

Pel que fa a l'endeutament, en aquests moments se situa en els 13,5 milions, cosa que representa 22 milions menys que al 2012.

D'altra banda, ja s'ha pogut portar a terme una nova adquisició de participacions preferents a les entitats bancàries subscriptores de l'emissió de participacions preferents d'EMAP per valor d'1,4 milions d'euros. Per tant, a hores d'ara, el Comú ja ha recomprat 9 milions dels 19 inicials.

El nou equip comunal haurà de treballar a principis d'any en l'elaboració del pressupost del 2020 i en el marc pressupostari 2020-2023.

NOVA TAULA DE CONTRACTACIÓ

El Consell de Comú ha donat llum verda de l'Ordinació per a la creació de la Central de Contractació que permetrà agilitzar els processos i dotar-los encara de més transparència. A través d'un programa informàtic tothom podrà consultar i descarregar-se els plecs de bases online. El Comú de la Massana aposta per la digitalització dels processos, cosa que hauria d'afavorir un increment de la concurrència. Durant aquest exercici alguns concursos han quedat deserts o no s'ajustaven a les condicions.

DESCONSTRUCCIÓ DE L'EDIFICI ANNEX AL PAVELLÓ DE L'ALDOSA

Aquestes darreres setmanes s'han fet les accions preparatòries per portar a terme els treballs de desconnexió de l'annex del pavelló de l'Aldosa. El Comú va encarregar el projecte a una empresa d'enginyeria després de detectar un assentament en un dels pilars, cosa que a mitjà termini podria afectar l'estructura de l'edifici annex.

L'edifici annex no forma part del col·legi Àgora Internacional (ubicat al pavelló, al davant de l'annex) i fa més de quinze anys que està tancat al públic en general i als usuaris de l'escola. Antigament, aquesta estructura acollia les pistes de tennis exteriors i interiors del pavelló esportiu.

Els treballs previs a la desconnexió consisteixen a sectoritzar els accessos i les instal·lacions, a més d'aixecar un mur d'obra al pati exterior i fer prospeccions al sostre de la coberta i a diferents forjats amb l'objectiu de definir el procediment d'enderroc de l'estructura per trams i fases.

La desconnexió pròpiament dita es portarà a terme els pròxims mesos.

La planificació dels treballs s'està fent d'una manera conjunta amb la direcció del col·legi per tal d'informar els pares sobre la planificació de les obres i evitar al màxim les molèsties.

CADASTRE ENLLESTIT

Ha estat una tasca molt intensa i feixuga que ha durat deu anys. Es partia de zero i calia confeccionar un registre fiable de totes les propietats immobiliàries de la parròquia, ja fossin habitatges, aparcaments, locals o terrenys. La part més difícil, segons assenyala el tècnic que ha portat a terme tot el procés, Robert Ambatlle, ha estat la de l'elaboració del cadastre rústic, ja que hi havia un gran nombre de terrenys enmig del bosc que no estaven definits. En molts casos ha estat imprescindible la col·laboració dels quarts i dels veïns coneixedors de la zona, sobretot gent gran. El conseller Josep Maria Garrallà vol agrair la implicació de tots els qui han participat

en la delimitació dels terrenys, ja que sense els seus coneixements hauria estat molt difícil elaborar la part rústica.

En aquests moments ja s'han delimitat totes les zones i només falta sotmetre a exposició pública el cadastre rústic de Pal per a la propera aprovació definitiva. Amb això es donarà per conclòs el cadastre general de la parròquia i, per tant, la Massana ja disposarà d'un registre complet de totes les propietats, cosa que dona seguretat de cara a qualsevol tipus de transacció.

UN COPRÍNCIP PROPER

Tanquem aquest butlletí amb unes imatges de la visita del copríncep francès, Emmanuel Macron, el mes de setembre. Macron va dedicar força temps a saludar els ciutadans que l'esperaven a la plaça de l'Església. Tot seguit va ser rebut a l'antiga Casa Comuna per l'actual equip comunal i pels antics cònsols de la Massana.

CAIXERS DE PAGAMENT

El Comú ha instal·lat tres caixers automàtics per tal que puguem fer el pagament de qualsevol deute o servei a qualsevol hora del dia. Aquests dispositius estan situats a l'edifici administratiu, al Servei de Circulació i de Tràmits i a l'Oficina de Turisme (a les Fontetes).

De moment ja és operatiu el situat al servei de Tràmits i els altres ho seran en les pròximes setmanes.

“A LA MASSANA, SOM UN EQUIP”

Fer més amb menys. Aquesta és una de les frases que més hem sentit pronunciar a David Baró durant els seus vuit anys com a cònsol major de la Massana. També ha reiterat sovint que “la clau de l’èxit és la col·laboració entre el sector públic i el privat”. Abans de ser cònsol, va estar quatre anys al capdavant del Departament de Turisme, Comerç i Dinamització Comercial. En uns dies tanca, doncs, una llarga etapa de dotze anys al Comú de la Massana.

Només arribar al Comú, vostè ja va impulsar un eslògan.

Sí, en l'àmbit professional vinc del món del màrqueting i el comerç i he intentat introduir el millor d'aquest món a la gestió comunal. Durant l'etapa com a conseller vam crear un logo atractiu acompanyat d'un eslògan que no ha perdut vigència: “La Massana, muntanyes d'emocions”. Penso que aquest claim és aplicable a totes les accions que es fan a la parròquia i que els eslògans són molt efectius per marcar-nos objectius i no perdre'ls de vista.

Alguna idea més que sempre ha tingut present?

El treball en equip, que per a mi és fonamental. Estic molt satisfet amb els tres equips polítics amb els quals he treballat. I també amb tot el personal del Comú i de l'estació de Pal Arinsal.

Treball en equip també portes enfora?

No entenc que la Massana pugui avançar sense la implicació de tothom. Per això agraeixo les aportacions dels ciutadans, de les associacions i dels privats. La meva intenció era que tothom se sentís part dels nostres projectes i que pogués aportar noves idees per millorar la parròquia entre tots.

Quina ha estat la línia de treball d'aquests vuit anys?

Quan gestionés una administració pública has de ser realista amb els recursos que tens i és a partir d'aquí que pots començar a planificar accions. Quan vaig

entrar, la situació era molt complexa: el Comú tenia un deute important i calia fer alguna cosa immediatament per reduir-lo per tal de complir amb la Llei de finances comunals. Per tant, el primer objectiu va ser la reducció del deute. I, lligat a això, hem treballat per contenir la despesa, però sense perdre capacitat d'inversió i estant sempre atents a les necessitats dels ciutadans.

Quin ha estat el moment més complicat?

Sens dubte, el procés fins que vam trobar la solució a l'endeutament. Van ser negociacions complicades, que van culminar amb l'emissió de participacions preferents. Vist amb perspectiva, va ser un moment complex i inèdit, però molt ben resolt.

De què està més satisfet?

El benestar d'una parròquia es mesura partint de diferents paràmetres. Tenim un parc del Prat Gran remodelat, que ha quedat fantàstic; hem eliminat punts negres a les carreteres; hem obert l'estació de metro l'any; tenim grans esdeveniments esportius, com les copes del món i els mundials del 2015, que tornarem a tenir el 2024. I alhora garantim els ajuts socials, donem bona cobertura a les famílies... Estic satisfet d'haver pogut complir el 96 % de les accions previstes.

Algun projecte pendent?

Ens hauria agradat remodelar la plaça de la Ciutadania però el concurs públic va quedar desert. Espero que es pugui fer durant el pròxim exercici.

Quins han estat els valors del Comú de la Massana durant el seu mandat?

Jo ho resumiria en rigor, sentit comú, diàleg i consens. Rigor perquè és la manera correcta de gestionar els diners públics; sentit comú perquè hem tirat endavant els projectes que considerem que la Massana necessitava per avançar; i diàleg perquè el contacte entre Administració pública, privats i ciutadans és la clau de l'èxit. I consens polític per evitar perdre el temps en picabaralles; hem de ser resolutius.

I els seus valors com a cònsol?

Sobretot, humilitat. Els polítics no ho sabem tot, hem d'envoltar-nos d'un bon equip i hem de saber escoltar i recollir les crítiques constructives dels ciutadans. Podem dir que, actualment, a la Massana, som un equip.

La Massana és un bon lloc per viure-hi?

Penso que és un molt bon lloc perquè tenim un entorn natural únic i uns serveis que s'adiuen a les necessitats dels ciutadans. Però espero que cada cop sigui un lloc millor per viure-hi; sempre hem de continuar millorant.

I darrera pregunta: abandona la política?

No, continuaré donant suport a CC, a l'equip recentment elegit. M'agrada la política des de petit. Segurament més endavant em tornaré a implicar en política si puc ser d'utilitat per fer avançar el nostre petit gran país. Encara soc jove.